

Omvärldsbeskrivning

Skellefteå pastorat 2023

Omvärldsbeskriv

Svenska kyrkan
SKELLEFTEÅ

Inledning

Under ca två månader har vi arbetat med att ta fram material till en omvärldsbeskrivning inför det kommande arbetet med FIN. Vi har genomfört ett tjugotal intervjuer med olika samhällsaktörer, studerat omvärldsrapporter samt deltagit i olika forum där många samhällsaktörer medverkat.

Vi har under denna tid skapat ett stort nätverk, fått möjligheten att informera andra aktörer om kompetensen i svenska kyrkan och bredden på våra verksamheter.

Uppdraget var att ge en bild av hur omvärlden i Skellefteå kommun ser ut idag 2023. Vi kan naturligtvis inte ge en fullvärdig bild av hela verkligheten utan har valt vissa områden som vi menar är relevanta för kyrkan.

Den här beskrivningen börjar i det globala för att sedan landa i det lokala sammanhanget, därefter följer en sammanställning av de intervjuer vi gjort där vi delat upp dessa i offentliga aktörer och föreningar.

Som avslutning delar vi funderingar kring det vi har sett samt att vi presenterar några frågeställningar utifrån resurser och inriktning.

Global kontext

Vi lever nu i en av de mest oroliga tidsperioderna sedan andra världskriget.

Vi har flera stora kriser/trender samtidigt som;

- Hög inflation vilket bidrar till större fattigdom.
 - Klimatförändringar som ökar i hastighet samtidigt med en oförmåga att nå politisk enighet kring klimatåtgärder.
 - Ett större krig i vårt närområde Europa.
 - Höga energipriser
 - Auktoritära styren är på frammarsch och de urholkar medmänskliga rättigheter, jämlikhet, rättsstatens principer och ett fritt och oberoende civilsamhälle.
 - AI utveckling- vi står i början av en revolution som vi inte kan greppa om.
- Forskare siar om att ca: 20–30% av världens alla arbeten kan komma att tas över av AI. Gränsen mellan AI och människor blir suddigare. Tech-världen menar att AI kommer att revolutionera världen mer än elektriciteten eller Internet.

Vi kan för närvarande inte se när någon av dessa kriser/trender kan vara över eller veta hur världen då kommer att se ut. Detta skapar stor osäkerhet som många känner och som kan vara en del av den upplevda försämrade psykiska hälsan.

Okt 21-okt 22 – var en av de mest dramatiska och omvälvande perioderna i Europas efterkrigstid. Nu är det runt om i Europa fokus på säkerhet och försvar, och i Sverige krigsplaceringar och Civil plikt. I EU samarbetet har fokus riktats mot krishantering efter pandemin, Rysslandskrig samt energikrisen.

Svenska kyrkan behöver arbeta för att:

- Värna den långsiktiga överlevande för en samhällsordning byggd på demokratiska värderingar.
- Försvara den ekologiska och biologiska mångfalden.
- Säkra framtida generationers möjlighet att leva goda liv på planeten vi är satta att förvalta.
- Värna sociala, ekologiska och existentiell hållbarhet i en tid där larmrapporterna om artdöd, klimatförändringar och psykisk ohälsa duggar allt tätare. Där bakslagen och

hot mot mänskliga, inte minst kvinnor och minoritetsrättigheter växer sig allt starkare från populistiska, nyfascistiska och religiösa konservativa/reaktionära rörelser.

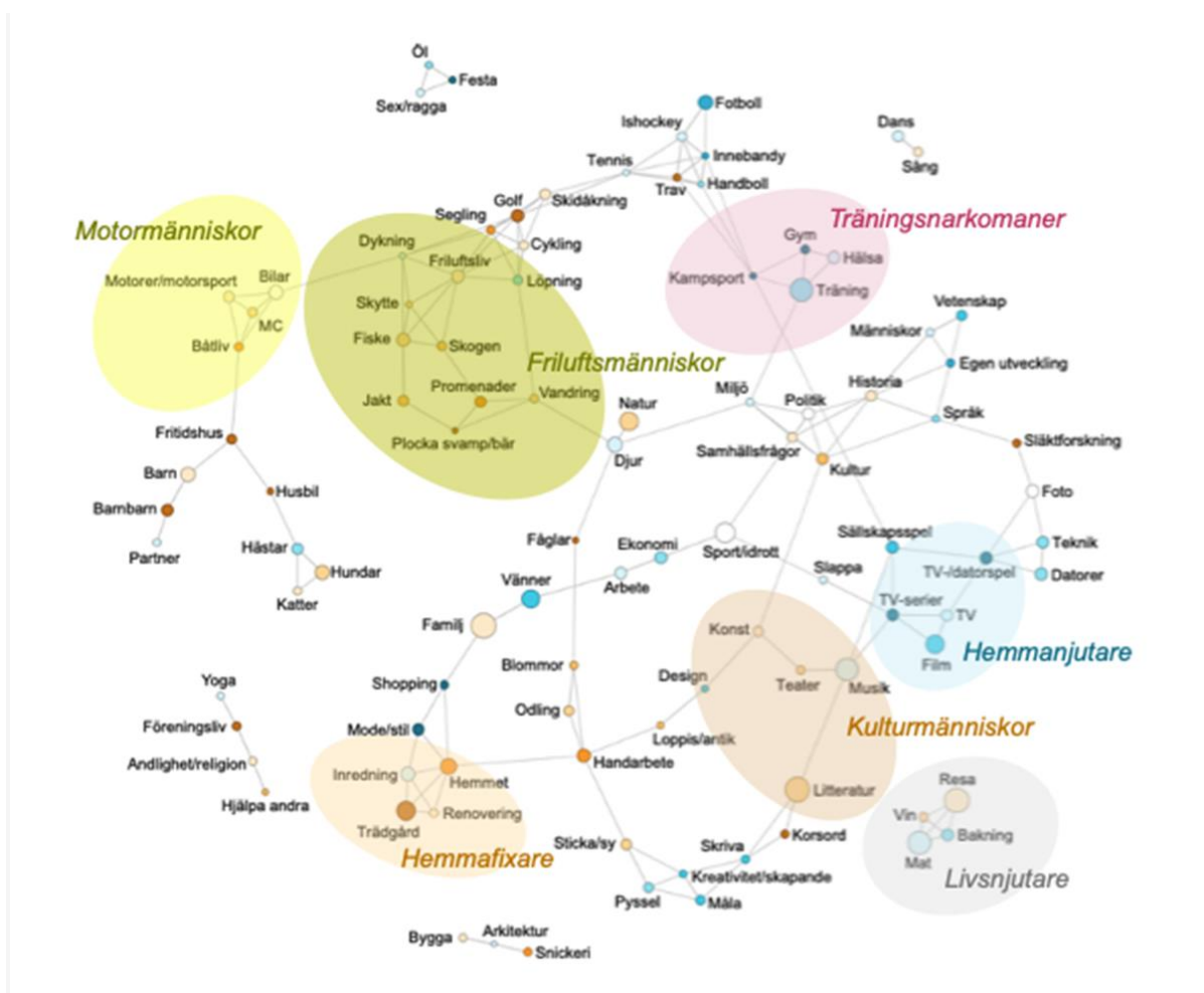
(främsta källan Kyrkokansliets Omvärldsrappport 2022)

Nationell kontext

- Ny säkerhetspolitisk era där Sverige och Finland står i begrepp att bli medlemmar i Nato.
- Sveriges migrationspolitisk har blivit alltmer restriktiv trots rekordmånga flyktingar i Europa.
- Det civila försvaret har alltmer förstärkts med bl a en ny myndighet för psykiskt försvar samt en helt ny myndighetsstruktur för det civila försvaret. Det finns behov av en starkare samordning av civilsamhället, bättre organisering. Frågan om civilsamhällets samhällsroll och former för samordning av civilsamhällets insatser blir brännande när detta arbete alltmer växer fram.
- Upptrappning av cybersäkerhet, försvarsfrågor och krockar med samiska näringar.
- Uppvärmning och Natomedlemskap tar resurser från välfärdssamhället samtidigt som efterfrågan på välfärdstjänster ökar med ökande befolkning.
- Den grupp som kommer att öka mest de närmaste 10 åren är personer över 80 år. De kommer att vara 56% av den totala befolkningsökningen. Fler behöver försörjas samtidigt som bristen på arbetskraft blir större.
- Bostadsbrist i 207 av 290 kommuner.
- Valdeltagande verkar minska speciellt bland unga under 30 år samt personer med lägre utbildningsnivå.
- Trygghet och säkerhet - våldsbrotten minskar medan skjutningarna ökar.
- Förskjutning från praktisk verksamhet mot dokumentation ”förpappningen”.
- Risk för utslagning av personer med olika funktionsnedsättningar.

(källa Kyrkokansliets Omvärldsrappport 2022)

Svenskarnas 100 största intressen - Kairos Future 2022

Över 60.000 personer svarat. Svenskarnas engagemang i andlighet och att hjälpa andra är relativt litet (se vänster nedre hörn) Färgklustren visar på fritidsområden som många uppgett som intresse.

Psykisk Hälsa och meningslöshet

Nettopessimism och fyra gånger så många beskriver livet som meningslöst jämfört med 2003

I mars presenterade Kairos Future "Läget i landet – tecken i tiden", med resultaten för 2023 av långtidsstudien "Svenskarna, samtiden, framtiden". Tecken i tiden visar att svenskarna upplever livet som mindre innehållsrikt. Andelen svenskar som beskriver sitt liv som meningslöst har fyrdubblats sedan 2003, från 6% till 24%.

Nettopessimism i Sverige

Efter två år av nettooptimism i Sverige så är vi tillbaka på nettopessimism (andelen optimistiska minus andelen pessimistiska). För första gången sedan mätseriens start 1955 så anser lika många svenskar att utvecklingen är på väg åt fel håll både i Sverige som i världen, tidigare har svenskarna alltid trott mer om Sverige än världen.

Livet är innehållslöst och kanske är det teknikens fel?

På 20 års tid har svenskarnas beskrivningar av sina liv blivit allt dystrare i flera avseenden. Andelen som beskriver sina liv som innehållsrika har sjunkit från 85% till 56% mellan åren 2003 och 2023.

En rimlig förklaring är att det i själva verket inte är människors liv som rent faktiskt har blivit så mycket förfärligare, utan att det snarare rör sig om en förändrad måttstock. När människor bombarderas med influencers och även bekantas skildringar i sociala medier är det sällan den gråa vardagen som visas upp. Den grupp som mest sticker ut är unga män mellan 18–30 år, där upplever hela 35% sina liv som meningslösa!

I en intervju med Kairos Vd lyfte han fram föreningar, sammanhang – träffa fler människor och att hjälpa andra som sätt för att minska upplevelsen av meningslöshet.

Svenskarna tycker inte att teknikutvecklingen förändrar våra liv för fort

En stor andel av svenskarna tror att utvecklingen inom artificiell intelligens kommer att ta mänskligheten till nya höjder, inom generation Z instämmer varannan person. Trots att teknikutveckling och AI:s användningsområden fortsätter att öka så är det färre av svenskarna som anser att teknikutvecklingen förändrar människors liv för fort.

Allt fler kräver ökad jämställdhet i arbetslivet

Studien visar att i samhället i stort, liksom i arbetslivet, blir jämställdheten mellan kvinnor och män en allt viktigare fråga. År 2023 är det en rekordhög andel bland svenskarna i arbetslivet, både bland kvinnor och män, som anser att det är viktigt med ökad jämställdhet på den egna arbetsplatsen. Från 18% 1996 till 36% 2023.

Om undersökningarna – metod

Enkät databasen *svenskarna, samtiden, framtiden* är baserad på 100 000+ respondenter under perioden 1955-2023 och 1000-tals frågor ställda om meningen med livet, framtidshot och allt däremellan. 2023 års mätning bygger på 1200 slumpmässigt rekryterade respondenter mellan 16-74 år som besvarat en undersökning via webb under februari 2023.

Anti-depressiva läkemedel

Antalet patienter som tar antidepressiv medicin i Sverige ökar för varje år. I dag tar var tionde svensk psykofarmaka, och i alla åldersgrupper är det fler kvinnor än män som tar medicinen.

- Medikaliseringen bidrar till att människor tror att själva livet gör att man behöver äta psykofarmaka, säger allmänläkaren Katrin Engel. Ungefär en tredjedel av alla personer som besöker en vårdcentral gör det på grund av psykisk ohälsa. I Sverige är det för närvarande ca: 1,2 miljoner personer som har anti-depressiva läkemedel. På tio år har antalet ökat med 44 procent.
- Det handlar delvis om att det som vi förr såg som svåra livssituationer eller sårbara människor i dag är något vi tycker att vi behöver medicinera mot.

Inom läkarkåren menar man att dessa läkemedel är livsviktiga för de grupper som har djupa depressioner men samtidigt som alltför många patienter får dessa läkemedel, för läkare inte har tid med samtal eller några samtalsalternativ att hänvisa patienterna till

(källa. artikel i DN 23-05-15)

Generation Z (de som är födda 1995 eller framåt)

De är generationen som inte minns 1900-talet, och som heller inte minns en värld innan digitaliseringen. Deras storasyskon i Generation Y kallades digitala infödda och föddes in i en halvfärdig digitalisering som mest bestod av spel, kompisar och häftiga hemsidor. För Generation Z är internet bara en del av det dagliga livet – visst finns där underhållning, men det är också där skolan och familjen finns. De är de verkliga digitala infödda som är hemma online. Den första generationen på 2000-talet.

Här kommer några utvalda insikter om Generation Z, varför de resonerar som de gör, och hur man kan förstå deras värderingar. Det är viktigare än man kan tro, eftersom de troligen kommer ha en stor inverkan på resten av århundradet.

Insikt 1: Ångest, ångest är min arvedel

Att unga har problem med mental hälsa är inget nytt. Det oväntade är storleksordningen – fler än tre av fyra unga har kämpat med ångest under det senaste halvåret. Visserligen har unga alltid brottats med starka känslor, men skillnaden är ändå markant jämfört med de som var i samma ålder runt millennieskiftet. Då sade 28% att de upplevt ångest, det vill säga, på 20 år har siffran nästan tredubblats.

Till viss del kan det förstås handla om en urholkning av begreppet.

”Ångest” upplevdes som ganska dramatiskt av 70- och 80-talisterna. Men när vi frågade unga om vad som ligger bakom deras stress och ohälsa kom en uppsjö av förklaringar rotade i den värld man vuxit upp i. Ord som utseendefixering, att man jämför sig med andra, att det är högre krav både från en själv och omvärlden – och högre prestationskrav i skolan.

Lite hårdraget kan man säga att de huvudsakliga stressmomenten är skolan och Instagram; att både vara duktig och vara snygg. Senare i livet tar karriären över, men det är fortfarande samma känsla av att vara i ett globalt race där man tävlar med alla andra.

73% - av Generation Z har under de senaste sex månaderna upplevt ångest, jämfört med bara 28% i samma ålder år 2000.

Fundering: Hur kan din organisation förstå och hjälpa Generation Z att avvärja ångesten och oron?

Insikt 2: Moralens återkomst

Det finns flera sätt att hantera ångest och stress. Fördomen är att unga bemöter en jobbig omvärld genom att festa bort problemen; men det ser allt mindre ut att vara fallet med Generation Z. Sexdebuten sker senare, alkoholkonsumtionen minskar, och unga efterfrågar fler regler och mer ordning och reda i samhället.

I stället är det moralen som kommer tillbaka – att må bättre genom att bli en bättre människa. Till viss del handlar moralen om miljö- och hållbarhetsfrågor och att ta sitt ansvar mot samhället, men förvånansvärt nog är det i betydligt högre grad den personliga moralen som dominerar i undersökningen.

Frågor som att inte vara otrogen, att respektera samtycke, att hålla ordning på sina barn och att inte marknadsföra onyttigheter hamnar på topplistan. Det är på det interpersonella planet som moralen dominerar med tydliga spelregler för hur man beter sig schysst mot varandra, och det verkar vara mer relevant för Generation Z än de stora samhällsfrågorna.

Fundering: Är din organisation beredd på de moraliska, personliga och mellanmännsliga krav som Generation Z ställer?

Insikt 3: Enade kvinnor, splittrade män

Det är framför allt de unga kvinnorna som går i spetsen för den nya moralen. Nio av tio kvinnor ser minst en av de personliga moralfrågorna som viktigast i undersökningen. Tre av fyra ser minst två. Motsvarande siffror för männen är betydligt lägre, och bland män finns det en större debatt om vad som menas med att vara en god människa. Några av de unga männen, ungefär en av sex, är inte med på moraltaget över huvud taget.

Det här har vi sett förut. Det var i många bemärkelser kvinnor som gick i spetsen för de reformer som Sverige såg under 1920- och 1930-talet. Allt från nykterhetsrörelsen till rörelser mot prostitution och otukt hade starka kvinnliga förespråkare, som brukade sin nyvunna rösträtt till att motverka den dåliga moral som då upplevdes råda i landet. Särskilt unga kvinnor verkar i dag gå i spetsen för ett flertal politiska frågor, däribland miljöfrågan och frågor om samtycke och trakasserier.

76% - av kvinnor i Generation Z håller med om minst två moralfrågor, mot endast 52% av männen.

Fundering: Hur är man en god människa? Varför upplevs det så olika mellan män och kvinnor i Generation Z?"

Insikt 4: Världen brinner!

Att klimatet tar andraplats efter moralen innebär dock inte att klimatet är oviktigt. Frågan är stor bland Generation Z och dominerar i fråga om hot inför framtiden. På kort sikt må det vara viktigast att vara prydlig och dygdig, men på lång sikt är det viktigaste att rädda världen undan undergång.

Generation Z ser klimatförändringarna som det absolut största problemet som hotar världen just nu, till skillnad från äldre generationer som snarare pekar på krig, brottslighet och terrorism.

En tredjedel av Generation Z menar att de är mer klimatmedvetna än den 10 år äldre Generation Y, och bara en minoritet ser sig som mindre oroade för klimatet.

Det är tydligt att frågan är på tapeten för unga och att det behövs vision och ledarskap inför framtiden. Generation Z är redo att bemöta krisen, men behöver ytterligare en ingrediens för att engagera sig.

Fundering: Hur kan din organisation tydligare markera mot Generation Z att ni tar klimatkrisen på allvar?

Insikt 5: Riktigt ledarskap!

Även om det finns mycket vilja att göra något åt problemen är det svårt att hitta en riktning. Nästan hälften av unga vill engagera sig mer i samhället – men de vet inte hur.

Att hitta rätt bland ledare, ideologier och rörelser blir allt svårare, och Generation Z är skeptiska inför tomma värdeord och löften.

I en sådan omvärld blir riktigt ledarskap alltmer värdefullt, särskilt ledarskap som vågar ta tydliga positioner och inte ändrar sig efter opinionsundersökningar.

Tydliga men också lyhörda ledare efterfrågas, ledare som vågar stå för något och visa vägen utan att för den sakens skull köra över andra. Den som vågar axla rollen som förkämpe lyckas vinna över Generation Z, så länge det är gjort på allvar och inte bara ett sätt att profilera sig.

Som följd av detta är Generation Z lite skeptiska inför att själva ta ledarrollen, eftersom den ses som ett mycket större och tyngre ansvar än för tidigare generationer – inte bara något man gör "som en kul grej" utan något som kräver hängivelse, mod och passion. Att visa vägen är viktigt, och därför upplevs det inte som något vem som helst kan ta sig an.

42% - av unga vill engagera sig mer i samhället, men vet inte hur.

Fundering: Vågar din organisation stå för det ni tycker och visa vägen? Eller blir det Generation Z som får leda er?

(Källa : Kairos Future – "Vem är framtiden? Ett smakprov på insikter Generation Z" 2019)

Trender i Svenska kyrkan

Medlemsutveckling och verksamhet i pandemins spår:

- 54% av befolkningen är medlemmar årsskiftet 21/22, det är 56% av befolkningen. Minskning med 1,2%.
- Svenska kyrkan är den största av civilsamhällets organisationer.
- 69% av hela befolkningen har haft någon kontakt med Svenska kyrkan under 2021, vanligast via dop, vigsel, begravning eller konfirmation.
- 33% har besökt en gudstjänst.
- Man identifierar sig som troende snarare än kristen.
- 30 % av medlemmarna har **inte** hört något från kyrkan senaste året.
- Kyrkovalet 2021 deltog 18,4% av medlemmarna, högsta valdeltagandet sedan 1950 talet. Frågorna som berörde var främjande av demokrati och motverkande av främlingsfientlighet.
- Osäkra ekonomiska prognoser pga kriget, inflationen, energipriser och ränteläget samt kostnader som rör underhåll och drift av fastigheter.
- Oro för att marknader ska sluta fungera med ransonering och nedstängda verksamheter som följd.
- Sammantaget: en rejäl inbromsning av den svenska ekonomin 2023 och en bit längre fram Vissa experter tror att det kan ta upp till 5 år innan ekonomin är tillbaka på den nivån som var 2021.
- Kyrkoavgiften 2022–2027: i reala löner växer skatteunderlaget med 0,9%. Stark sysselsättning 2023, reallönerna minskar.
- Begravningsverksamheten: pandemin gav förändrade begravnings seder med fler urnor och efterföljande gravsättningar.

Kommunikation:

Direktreklam är idag olönsamt. För den unga generationen är det bara reklam som ligger i brevlådan, det viktiga kommer digitalt. Villor läser i högre grad reklam från oss än andra hushåll. Unga tömmer inte sina boxar.

Traditionell marknadsföring - generationsskillnader

- a) SvT nyheter 40% av 25-44 år, 66% 45- 64 år samt 88% 65-85 år
- b) Morgontidningar: 25% av 25-44 år, 44% 45-64 år, 60% 65-85 år.
<50% av befolkningen har en prenumeration.

Sociala medier:

Vi har ingen strukturerad närvaro på någon av de ungas plattformar, det saknas upparbetade kanaler för bredare kommunikation med medlemmar och allmänhet.

Svenska kyrkans (SvK) anseende 2022:

- 12% känner till SvK enbart till namnet
- 38% känner till SvK något
- 36% känner till SvK ganska bra
- 15% känner till SvK mycket bra

Dessa siffror är mycket låga om man jämför med många andra myndigheter, frivilliga organisationer, företag och studieförbund.

Bilden av kyrkan som framgångsrik är betydligt lägre än i andra organisationer. Mediabilden i nyheter och på sociala medier är också mer negativ.

(Källa: Kyrkokansliets Omvärldsrapport 2022)

Regional kontext Luleå stift

” En tid då många hot på samhällelig och globala nivå tornar upp sig; Klimatförändringar, Svårt med samordnad politisk vilja, krig i vårt närområde som får till följd brister i den globala näringskedjan med ökade energi och livsmedelspriser vilket i sin tur gör att oron för många människor ökar- Hur kommer livet att bli?

Kyrkan kan ge hopp- vi är efterfrågade av individer och samhällets olika aktörer I Kyrkan finns det trotsiga hoppet men också rum för den smärtsamma sorgen.” *Biskop Åsa Nyström*

Ledorden för stiftet är- Långsiktighet, uthållighet och flexibilitet

Förstärkningsområden:

diakonal utveckling

Det övergripande uppdraget i kyrkans diakonala verksamhet är att, utifrån kristen tro, vara med och skapa ett gott samhälle. Ett gott samhälle är socialt, ekonomiskt, ekologiskt och andligt hållbart. Det präglas av omtanke, tillit och alla människors lika värde. kyrkans medverkan i det offentliga är en tjänst i och till samhället och världen. Det är en del av vår gudstjänst och tjänst åt människor.

Grund för Luleås främjande arbete ligger följande diakonala reflektion:

- Hur bekräftas och försvaras människors värde?
- Hur hävdas och främjas människors rättigheter?
- Hur initieras processer som ger människor makt över sina egna liv?
- Hur skapas utrymme för att människor ska få tillgång till rättigheter, delaktighet och ansvar i samhället?
- Vilket mervärde bidrar kyrkans insats med till ett gott samhälle?

(Inspiration från Lutherska Världsförbundets dokument "Diakoni i kontext")

Samverkan

Utgångspunkten för samverkan inom Luleå stift är församlingars och pastorats faktiska behov. Inom ramen för detta område fortsätter arbetet med så kallade stödfunktioner och olika administrativa system för att på detta sätt frigöra resurser och kraft till församlingarnas liv. Stiftet bidrar också genom sitt främjande till utvecklande av samverkansområden som rör den grundläggande uppgiften.

Kompetensförsörjning

Arbete med rekrytering och fortbildning av medarbetare och ledare – såväl anställda som förtroendevalda och ideella – utvecklas i nära samarbete med församlingarna i stiftet. Många församlingar och pastorat har stora utmaningar inom området, både när det handlar om rekrytering av kyrkoherdar och andra inom den grundläggande uppgiften. Ljusglimtar kan anas bland diakoner och församlingspedagoger, där man ser en ökning av sökande till utbildningarna. Kompetensförsörjning är en stor utmaning även för andra organisationer i norra Sverige.

Identifierade utmaningar:

De nya industrierna kommer med nya utmaningar, både för kyrka och samhälle i stort. En ökad arbetskraftinvandring medför mångkultur och i förlängningen krav och förväntningar på ökade språkkunskaper, ekumeniska samarbeten och religionsdialog.

- Diakonala utmaningar: Flyktingar, Ekonomisk och social utsatthet.
- Pandemin och barn- de hittar inte tillbaka till kyrkan efter pandemin, ökad psykisk ohälsa hos unga flickor ökar.
- Kyrkans unga har tappat 20% i landet och mer i Luleå stift.
- Barnperspektivet
- Viktigt med gratis verksamhet i kyrkan, att stärka självkänslan hos barn.
- Klimatoro- bland barn och unga
- Kyrkans verksamheter attraherar till största delen unga tjejer från medelklassen.
- Migration: mångkultur i gudstjänster och verksamheter

(källa Luleå stift Plan för Verksamhet och ekonomi 2023-2025)

Information om församlingen/pastoratet

Prioriteringar och fokusområden FIN 2020-2023

FIN lyfte fram följande punkter som pastoratet skulle utveckla under perioden

Samverkansmålen

- a) Utveckla samarbetet med stadsmissionen i dialog med församlingarnas diakoni.
- b) Det ekumeniska arbetet ska stärkas. Pastoratet har idag ett ordnat samarbete med katolska kyrkan som är rätt unikt, detta då vi har gemensam verksamhet i den katolska kyrkan samt att Svenska kyrkan får fira gudstjänst och ha kyrkliga handlingar i katolska kyrkan.
- c) Stärka relationerna och samverkan, i civilsamhället och med kommunen- denna omvärldsbeskrivning är en del av denna måluppfyllelse.

Slutsatser omvärldsanalys

- 1. Allt fler debattörer och samhällsaktörer uttrycker glädje över vår kyrkas resurser, diakonalt, socialt, historiskt och andligt. Detta har vi att förvalta med glädje.
- 2. Vår kyrkas närvaro och verksamhet är en stor glädje för många kommuninnevånare och asylsökande.
- 3. Valfärd i Sverige utmanas. Diakonin behöver hålla fokus på ökad samverkan i samhället, står på de svagaste sida och kommunicera. Kyrkans roll i kommunen behöver medvetandegöras för att stärka samarbete och samverkan.
- 4. Medlemsminskningen gör att omställning av verksamhet och resurser behöver ske kontinuerligt och med omsorg. Arbeta uthålligt för en ekonomiskt hållbar kyrka och verka för en större verksamhet med hjälp av den ideella kraften som finns.
- 5. Samhällsomvandlingen i Skellefteå. Med bla stora företagsetableringar, gör att församlingarna behöver vara aktiva i en pastoral förändring som väntar, att vara beredd att bistå i de behov som ryms i detta.
- 6. Ökat behov av undervisning och lärande. En strategisk plan är angelägen att ta fram, med öppenhet för olika arbetssätt i församlingarna.

Resultat

Under denna period sålde pastoratet Kyrkan i Sjungande dalen till katolska kyrkan. Denna försäljning frigjorde ett ekonomiskt utrymme för att bl.a skapa 2 helt nya tjänster på pastoratsnivå; en verksamhetsstrateg och en diakonistrateg som skulle arbeta med att utveckla och strategiskt arbeta med bland annat slutsatserna i nuvarande FIN tillsammans med kyrkoherde och ledningsgrupp. Dessa tjänster tillsattes hösten 2022.

Fromhetstradition

I Skellefteå finns ovanligt starka kyrkliga traditioner i form av väckelser, EFS, frivillighet och andra engagemang gentemot svenska kyrkan. Traditioner som också levtt kvar i form av högt gudstjänstdeltagande samt kyrkliga seder.

Mitt i traditioner och historia behöver vi också se de förändringar samhället genomgår. Framtidens unga kommer att växa upp i en värld där traditioner och tro möts och blandas på ett helt nytt sätt. Förutom förkunnelsen av evangelium behöver vi som kyrka vara en av de trådar som förbinder oss med vår kristna historia och vår identitet och som samtidigt vågar vara så öppna att vi låter nya tankar för tro komma fram ur dessa möten.

Genom inflyttning och invandring har den kulturella mångfalden i Skellefteå ökat väsentligt. Asylsökande, EU-migranter och de senaste årens nyinflyttade från över 80 länder som tar med sig sin religion och tro kommer att påverka det religiösa livet i Skellefteå på nya intressanta sätt.

(källa Omvärldsanalys Skellefteå Landsförsamling 2016)

Verksamhet och kyrkliga handlingar

Gudstjänster vid kyrkliga handlingar 2022

Månad	jan	feb	mars	apr	maj	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec	Summa, år
antal tillfällen													
GUDSTJÄNSTER VID KYRKLIGA HANDLINGAR													
Dopgudstjänst	21	11	20	28	33	18	26	29	16	23	18	11	254
Konfirmationsmessa	0	0	0	0	0	3	3	0	0	0	0	0	6
Konfirmationsgudstjänst	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Vigselgudstjänst	2	5	2	5	4	10	28	15	9	1	2	2	85
Välsignelse över äktenskap som ingåtts borgerli...	0	0	0	0	0	2	3	0	0	0	0	0	5
Begravningsgudstjänst	55	35	51	50	44	40	25	38	49	40	38	52	517
Begravningsgudstjänst av dödfött barn eller bar...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
antal deltagare													
GUDSTJÄNSTER VID KYRKLIGA HANDLINGAR													
Dopgudstjänst	237	268	518	643	902	437	550	769	331	625	458	357	6 095
Konfirmationsmessa	0	0	0	0	0	689	333	0	0	0	0	0	1 022
Konfirmationsgudstjänst	0	0	0	0	0	257	0	0	0	0	0	0	257
Vigselgudstjänst	143	159	0	98	175	531	1 629	1 063	978	0	55	80	4 911
Välsignelse över äktenskap som ingåtts borgerli...	0	0	0	0	0	98	0	0	0	0	0	0	98
Begravningsgudstjänst	1 085	699	1 626	1 658	1 456	1 240	711	1 144	1 580	1 150	1 388	1 574	15 311
Begravningsgudstjänst av dödfött barn eller bar...	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Gudstjänster 2022

Månad	jan	feb	mars	apr	maj	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec	Summa, år
antal tillfällen													
HUVUDGUDSTJÄNSTER													
Högmässa	3	4	9	11	6	1	3	3	6	5	2	1	54
Mässa som huvudgudstjänst	8	4	2	5	5	7	5	8	3	5	1	5	58
Gudstjänst som huvudgudstjänst	21	16	11	20	22	18	11	13	16	25	26	18	217
Mässa med tema som huvudgudstjänst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gudstjänst med tema som huvudgudstjänst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ANDRA GUDSTJÄNSTER													
Mässa, ej huvudgudstjänst, sön- och kyrklig hel...	5	5	4	15	6	5	1	4	4	7	5	2	63
Gudstjänst, ej huvudgudstjänst, sön- och kyrklig...	18	23	22	30	28	12	18	15	16	20	24	31	257
Mässa, ej huvudgudstjänst, vardag	17	18	25	26	16	10	15	14	9	15	14	7	186
Gudstjänst, ej huvudgudstjänst, vardag	7	15	23	21	16	3	1	4	13	16	14	8	141
Sjukkommunion	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
Musikgudstjänst	6	4	4	9	11	13	22	7	2	7	5	6	96
Övrig offentlig gudstjänst	1	5	22	31	4	10	1	0	4	4	4	4	90
Övrig ej offentlig gudstjänst	0	1	1	1	1	2	3	3	2	1	4	5	24
antal deltagare													
HUVUDGUDSTJÄNSTER													
Högmässa	128	200	644	366	235	16	82	43	174	103	111	29	2 131
Mässa som huvudgudstjänst	139	70	43	226	155	223	121	218	97	128	27	185	1 632
Gudstjänst som huvudgudstjänst	442	535	339	1 013	1 360	373	281	327	537	1 688	1 613	1 061	9 569
Mässa med tema som huvudgudstjänst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gudstjänst med tema som huvudgudstjänst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ANDRA GUDSTJÄNSTER													
Mässa, ej huvudgudstjänst, sön- och kyrklig hel...	89	100	118	479	183	131	112	110	153	443	158	176	2 252
Gudstjänst, ej huvudgudstjänst, sön- och kyrklig...	323	542	523	901	843	587	525	564	576	649	1 212	2 175	9 420
Mässa, ej huvudgudstjänst, vardag	75	225	263	351	163	138	153	188	89	764	200	69	2 678
Gudstjänst, ej huvudgudstjänst, vardag	62	111	269	313	167	117	7	71	244	616	321	822	3 120
Sjukkommunion	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	6
Musikgudstjänst	203	183	149	165	703	754	909	377	163	528	594	761	5 489
Övrig offentlig gudstjänst	7	116	63	300	117	1 201	0	0	64	204	72	328	2 472
Övrig ej offentlig gudstjänst	0	0	29	15	22	32	60	24	39	19	93	449	782

Statistiken för gudstjänster och kyrkliga handlingar för 2021, se bilaga 1, för 2022 (större text) , se bilaga 2-3.

(källa: ekonomisk redovisning, löpande insamling svk)

Kort beskrivning av de olika verksamhetsområdena inom pastoratet, självklart finns det mer men detta är huvudteman tagna från vår hemsida.

Konfirmation - Konfirmationen handlar om kristen tro. Och kristen tro handlar om livet och allt som livet rymmer: dig och kompisarna, kärleken och tron, Jesus, orättvisorna och Gud.

Gudstjänst - Vår gudstjänstordning innehåller psalmsång, böner, predikan och olika andra inslag som hjälper oss att få stillhet och lyssna till vad Gud vill säga. Gudstjänsten är en trygghet och öppen miljö där du är välkommen oavsett om du är troende eller ej. Vill du bara sitta i kyrkbänken utan att delta i sång eller böner är det helt ok.

Stöd och samtal - Livet blir inte alltid som man tänkt sig. Då kan det vara skönt att ha någon att prata med. Det kan handla om ett enskilt samtal eller att delta i någon samtalsgrupp. Sjukhuskyrkan och Skolkyrkan bedriver också en mer fokusinriktad verksamhet.

Barn och familj - Familjen - hur den än ser ut - är viktig för ditt barns trygghet. Välkommen till olika mötesplatser där vi får dela erfarenheter och mötas i livets glädjeämnen och utmaningar.

Tonåring och uppåt - Vill du hänga med kompisar, spela i band, lära dig mer om tro, sjunga eller behöver du någon att prata med? Här hittar du just sådana saker.

Fördjupning - Föreläsningar, workshops och andra evenemang för vuxna som möjliggör goda samtal och sätt att fördjupa sig i kristen tro, miljö/hållbarhetsfrågor och många andra aspekter av livet.

Mötas och umgås - Det finns något för alla i kyrkan. För dig som är dagledig finns till exempel flera caféer och lunchträffar. När livspusslet är svårt att lägga, kan en Middagspaus vara räddningen

Kör och musik - Gudstjänster, mässor, konserter och körer. Musik är en kulturyttring som inte låter sig infångas under någon generell heltäckande definition. Svenska kyrkan står för ett musikliv som i sin helhet är mer omfattande än någon annan musikinstitution i landet.

Digitala rum - För dig som av olika anledningar inte kan besöka en kyrka, våra verksamheter - eller helt enkelt vill ha lite av varje - finns våra digitala rum. Här hittar du helgmålsböner, musik och annat som fastnat på film.

Efter vår invärldsinventering kommer en sammanställning av respektive verksamhet med vissa nyckeltal att presenteras som en egen rapport under hösten 2023.

Flerspråkig kyrka

Flerspråkig kyrka Svenska kyrkan är en flerspråkig kyrka. Förutom svenska och de nationella minoritetsspråken finska, meänkieli, samiska, jiddisch, romani samt teckenspråk finns en mängd andra språk utifrån den mångfald av nationaliteter som finns i Skellefteå. Så långt det är möjligt ska församlingarna synliggöra, erkänna och bekräfta de individer som vistas i pastoratet och talar andra språk än svenska så att alla har möjlighet att uttrycka sin tro på sitt hjärtas språk i våra gudstjänster.

Inriktningsmål:

- Att möjliggöra gudstjänster och kyrkliga handlingar på finska, samiska och meänkieli och teckenspråk
- Självavård erbjuds på fler språk än talad svenska
- Internationella gudstjänster på engelska anordnas regelbundet

Ansvarsfördelning mellan pastorat och församlingar 2023

Det övergripande, pastoral, ansvaret ligger på pastoratsnivå medan församlingarna svarar för att verksamhet utförs. För att möjliggöra detta ansvarar kyrkorådet för ekonomi-, personal- och fastighetsfrågor.

Församlingsrådets ansvarar för den grundläggande uppgiften lokalt, med de fyra dimensionerna Gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Och att utveckla och prioritera i församlingens arbete utifrån kyrkorådets riktlinjer.

Pastoratsövergripande verksamhet bedrivs med gemensamma resurser och uppgiften att leda dessa kan delegeras till enskild församling.

Pastoratsövergripande verksamheter som samordnas är (samverkande församlingar):

- Kyrkogårdars skötsel, Bönens trädgård och utemiljöers utformning
- Integrationsarbete "Vän i Skellefteå"
- Teckenspråk, minoritetsspråk
- Ungdomsarbete och konfirmation
- Diakoniamverkan
- Bokning, kommunikation och information, personal, lokaler, stöd
- Sjukhuskyrkan, Skolkyrkan inkl. kyrkan på Campus
- Organiserad idealitet; Ledarutbildning för ideella, predikant- och kyrkvärdsutbildning
- Globala rådet

Anställda och ideella medarbetare

I budget 2023 finns det ett genomsnittantal helårstjänster på 153 st.

Antalet ideella medarbetare saknas det data på.

Kyrkor och fastigheter

Församlingarnas 13 kyrkor, 4 samarbetskyrkor, 8 församlingshem och 12 kyrkogårdar, ett antal gravkapell, sommargårdar och bönhus, utgör samlingsplatser för alla som vill vara med att dela liv och tro.

Skellefteå pastorat omfattar fem samverkande församlingar, som finns både i centrala staden och närliggande orter i kommunen. Inom kommunens gränser finns ytterligare två församlingar och ett pastorat.

Antal kyrkotillhöriga

Skellefteå pastorat total folkmängd 2021 var 55 399 personer.

Antal medlemmar 2021 var 37 406 personer, 67,5% (kvinnor 19 451 och män 17 955).

Ekonomiska förutsättningar

Skellefteå Pastorat har en stark balansräkning utan räntebärande skulder och med god likviditet vilket är en god ekonomisk grund att stå på för framtiden. Resultaträkningarna visar i dagsläget på positivt resultat. När vi tittar framåt bedömer vi att medlemsantalet fortsätter minska vilket påverkar kyrkoavgiftsintäkten negativt.

Etablering av batterifabriken Northvolt och dess leverantörer innebär ökad inflyttning av människor vilket ger möjlighet till ökning av verksamhet och beräknas innebära lägre minskningstakt av antalet medlemmar. Inflation och ökad ränta innebär kortsiktigt ökade kostnader men skulle även kunna leda till lågkonjunktur och lägre sysselsättning med oro bland arbetslösa människor och negativa effekter på kyrkoavgiftsintäkten.

Vi gör kontinuerligt bedömningar om framtiden för att agera ansvarstagande och långsiktigt och räknar med att vid behov bli genom resursanpassning kunna hantera situationer för en årlig ekonomi i balans som normalläge.

I vår femårsplan till kyrkofullmäktige i samband med budget för 2023, beräknas budgeterat resultat enligt följande i tkr:

2023: 128
2024: 2 730
2025: 4 008
2026: 4 591
2027: 4 956

Information om Skellefteå kommun

Ålder, kön, hälsa

I slutet av 2022 var Sveriges folkmängd 10 521 556 personer.

I Skellefteå kommun fanns 74 402 personer folkbokförda, en ökning med nästan 900 personer.

Könsfördelning Skellefteå kommun 2022

48,7% är kvinnor och 51,3% män.

I Sverige är 49,6 procent kvinnor och 50,4 procent män.

In och utrikesfödda Skellefteå kommun 2022

89,3% födda i Sverige och 10,7% födda utomlands

(Källa: Kommuner i siffror, SCB, 2023)

Varje år genomför Skellefteå kommun en undersökning ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak, spel) i åk 9 och åk 2 på gymnasiet.

Den visar på både i grundskolan och gymnasiet att rökning/alkoholkonsumtion och användandet av narkotika förekommer, 99 elever säger att de blivit erbjudna narkotika vilken är en ökning från tidigare år.

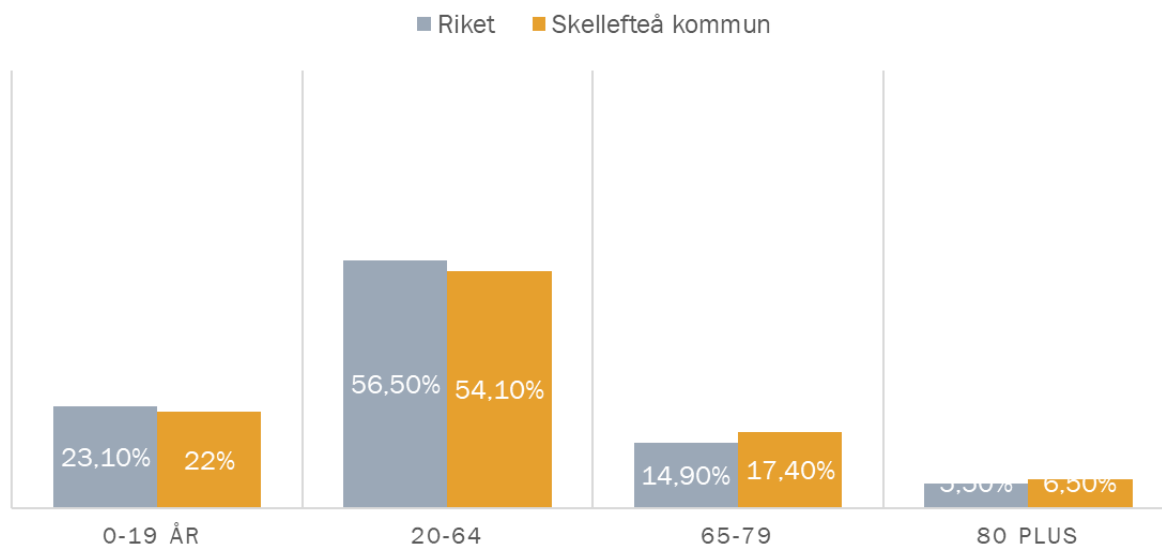
Elever som har eget boende befinner sig i en utsatt situation vilket också visar sig i statistiken, 62% av dessa ungdomar uppger att man konsumerar alkohol. Det finns även att samban mellan tobaksanvändning och skolk, där de som använder tobak över överrepresenterade i när det gäller ogiltig frånvaro.

Elevernas mående är lite bättre från förra året, 79% trivs bra eller mycket bra i grundskolan här är pojkarnas trivsel högre än flickornas. I gymnasiet är siffra högre, 86% trivs bra eller mycket bra även här är pojkarnas trivsel i skolan högre än flickornas.

Andelen föreningsanslutna elever är år -22, 55% vilket är högre än föregående år.

(Källa: förebyggande rådet i Skellefteå ANDTS 2022)

BEFOLKNINGSSTRUKTUR 2022

(Källa: Kolada – jämförande statistik SKR, förtydliga 80 plus staplarna; riket 5,50% Skellefteå 6,50%)

Sociala förhållanden

2022 bor 81,5% i tätort och 18,5% på landsbygden.

(Källa SCB - tyvärr har de ej någon tydlig definition på vad landsbygd är)

Inom pastoratets fem församlingar finns det områden med stora kontraster både i ekonomiska förutsättningar, boendeformer, kommunikation och inflyttning.

Ur Socialnämndens verksamhet 2022

- 2000 personer fick hemtjänst
- 1150 personer med funktionshinder fick stöd och service
- 850 personer fick omvårdnad på vård och omsorgsboenden
- 500 personer fick försörjningsstöd
- 100 barn hade tillgång till familjehem
- Kommunen utmärker sig genom att göra satsningar på förebyggande insatser för äldre

Försörjning, inkomst

Den genomsnittliga inkomsten före skatt för personer som är mellan 20 och 64 år i Skellefteå kommun 30 042kr.

I Sverige är genomsnittliga inkomst före skatt för denna grupp 30 842 kronor per månad (2021).

2021 har 83,8% av Skellefteå kommuns invånare (ålder 20–64) jobb. 82% av kvinnor och 85,4% av män. Jämfört med Sveriges siffror på 79,6% är detta väldigt bra.

Det innebär att de få som idag är arbetslösa står väldigt långt från arbetsmarknaden av olika skäl, detta innebär att den kompetensbrist som finns i flera branscher blir svår att åtgärda utan inflyttning.

Civilstånd, ensamhushåll

2022 såg fördelningen mellan hushåll ut på följande sätt i Skellefteå kommun:

46,7% ensamstående (med eller utan barn)

49,6% sammanboende och 3,7% övriga hushåll

Infrastruktur

Större vägar

Skellefteå är knutpunkt för flera större vägar av internationell, nationell och regional betydelse. Europaväg 4 passerar bokstavligen genom staden och knyter samman staden norrut och söderut med övriga Sverige, kontinenten och Barentsområdet. Genom riksväg 95 har Skellefteå förbindelse med Norge och Bodö i norra Norge. Viktiga regionala vägar är bl. a 364, 370 och 372.

Flygplats

Skellefteå Airport är Västerbottens näst största flygplats. Flygplatsen ägs av Skellefteå Kommun och har cirka 300 000 resenärer per år. Flygplatsen erbjuder inrikes reguljärflyg med dagliga avgångar till Arlanda och från juni 2022 utrikes reguljärtrafik varje vecka till Gdansk i Polen. Flygplatsen har också chartertrafik till ett flertal destinationer. Skellefteå blir platsen där den nya trafikflygskolan Green Flight Academy väljer att starta sin verksamhet. Uppemot 100 piloter årligen kommer att utbilda sig till trafikpiloter i Skellefteå. En finns förslag att statens skall återta denna flygplats från kommunen.

Järnväg

Sedan 1990 har Skellefteå saknat persontrafik på järnväg. Under senare år har ansträngningar att återetablera persontrafik på järnväg till och från Skellefteå, inte minst av miljöskäl, intensifierats. I fokus för detta står nu det påbörjade projektet att bygga Norrbotniabanan mellan Umeå och Luleå. Stationer inom Skellefteå kommun planeras i Bureå, Skellefteå centrum (där också nytt resecentrum i anslutning till kulturhuset SARA kommer att byggas) stationsläge i Ersmark/Kåge övervägs samt i Byske med närhet till såväl samhället som Byske havsbad. Banan beräknas vara färdigställd till Skellefteå och kunna tas i drift senast 2030.

Kollektivtrafik

Det kommunala bolaget Skellefteå Buss sköter den kollektiva trafiken i centrala Skellefteå. Ny förändring är att länstrafiken Västerbotten ansvarar för stadens yttre områden.

(källa: Lokalförsörjningsplan 2022-2032)

Näringsliv och företagande

Arbetsstillfällena kommer att öka. Kommunens framtidssiffror visar att det kan röra sig om så många som 14 000 nya arbetsstillfällen som kommer skapas i och runt Skellefteå. Northvolts etablering bidrar med många nya arbetsstillfällen.

I och med att staden växer och invånarna blir fler så kommer detta också påverka alla delar av vårt samhälle; Skola, vård och omsorg, kollektivtrafik, kommunikationer, handeln osv.

Vad som efterfrågas är för närvarande fler lunchrestauranger enligt Visit Skellefteå.

Större arbetsplatser på orten

Skellefteå kommun har med sina drygt 9000 anställda är den största arbetsgivaren i kommunen.

1. Skellefteå kommun 9025 anställda
2. Boliden mineral, 3 444 anställda
3. Nortvolt ett AB, 1075 anställda
4. Skellefteå Kraft AB, 798 anställda
5. Alimak Group Sweden AB, 325 anställda

Teknik som har betydelse för området, exempelvis IT i glesbygden

Luleå Tekniska Universitet har fått 12,5 milj kr för att studera och försöka starta upp digitala mötesplatser i mindre orter och byar, SMALL-projektet 3 år. Fokus här är Skellefteåområdet samt Bodenområdet, där det startar nya stora industrier.

Ett av målen med detta projekt är att öka jämlikheten mellan staden och landsbygden gällande samhällsservice av olika slag, att skapa sociala mötesplatser och eventuellt gemensamma kontorsplatser så man kan vissa dagar kan arbeta i närheten av sitt boende.

Institutioner, exempelvis sjukhus, kriminalvårdsanstalter, flyktingförläggningar etc

Inom pastoratet finns Skellefteå sjukhus, lägenheter som Migrationsverket hyr åt asylsökande finns för närvarande i Jörn och Boliden. Det finns varken häkte eller fängelsanstalt i Skellefteå.

Vårdinrättningar

Inom pastoratets gränser finns det 14 st Vård och Omsorgsboenden.

(källa: Skellefteå kommuns hemsida)

Föreningsliv, organisationer, bygdegemenskap, större arrangemang

Föreningslivet i Skellefteå kommun

I Skellefteå kommun finns ett rikt föreningsliv. Totalt finns det ca 860 ideella föreningar med ett omfattande och varierande utbud såsom idrottsföreningar, kultur- och musikföreningar och övriga föreningar.

Det råder ingen brist på idrottsföreningar i Skellefteå, allt från hockey och rodel på vintern till kanot/kajak och discgolf på sommaren. Skellefteå kommun arbetar för att alla barn ska få ta del av ett rikt kulturliv både i och utanför skolan och att det ska finnas många olika aktiviteter att välja på efter skoltid.

Bygdegemenskap

I ett antal av de mindre bygderna finns levande bygdegårdar och föreningar som driver frågor om bygden utveckling samt gemenskap.

Större arrangemang

Nya work-together festivalen, Summertime festivalen, Kyrkhelgen, midsommar, Nordanås julmarknad, motortävlingar i Fällfors, Urkraft i Jörn, berättarfestivalen, psykeveckan

Skolor och utbildningsmöjligheter

Skolorna i Skellefteå kommer inte räcka till om 8 år, Skellefteå kommun räknar med att det kommer finnas ca 4000 fler barn och unga här 2030. I dagsläget finns 20 grundskolor, två friskolor, fem gymnasieskolor varav tre är friskolor där utöver finns också 64 förskolor.

(källa: <https://skelleftea.se/invanare/startside/barn-och-utbildning>)

Hösten 2023 öppnar Kanalskolan i Skellefteå som gymnasium igen, och tar emot 400 elever. Detta som en tillfällig lösning fram tills att en helt ny gymnasieskola ska stå klar på Norrböle år 2026. "Vi behöver någonstans att ha skola fram tills dess, så nu får vi öppna upp Kanalskolan igen", säger Erik Burstrand, gymnasiechef.

(källa: Sveriges radio 23-05-02)

Campus i Skellefteå

Här erbjuds både högskole- och universitetsutbildningar, yrkeshögskola samt vuxenstudier.

Utbildning utifrån bransch

1. Energi & Cleantech
2. Spel & IT
3. Industri & Tillverkning
4. Vård & Samhälle

Det är många universitet och utbildningsaktörer som nu samlas i Skellefteå.

På Campus finns Luleå tekniska universitet, Umeå universitet och ett nära samarbete med Mälardalens högskola och Folkuniversitetet. Dessutom kan du ta del av internationella universitets utbud via onlinekurser från några av världens bästa lärosäten.

Spelindustrin har vuxit sig stark i Skellefteå, på Campus finns ett flertal utbildningar inom området och ett kreativt kluster med mötesplatser för spelutvecklare – bland annat Game Jams, föreläsningar, pitchtävlingar, resor till spelmässor och den årliga konferensen Arctic Game Conference.

YH-utbildningarna tas fram i nära samarbete med företag i branscher som söker kompetent arbetskraft. På Campus finns bland annat utbildningar inom spel, IT och kreativa näringar, industri och tillverkning samt vård och samhälle. Här fungerar Campus som en nod i Vigeo – en ny test- och demonstrationsmiljö för digitalisering och digital infrastruktur för livslångt lärande.

(källa: [Studera - Skellefteå kommun \(skelleftea.se\)](https://studera-skelleftea.se))

Möjligheter till socialt stöd

I kommunen satsar man mycket på förebyggande arbete speciellt inom äldreomsorgen med bl.a utbildningar om fallolyckor samt man har en Anhörigkonsulent som stöder anhöriga som vårdar make/maka i hemmet med olika åtgärder.

Kommunen har insett att man i denna samhällsomvandling behöver hitta nya samverkansformer och mötesplatser med civilsamhället. Detta då man inte kommer att klara alla stora utmaningar själva. De kommer inte kunna ge tillräckligt med omsorg och stöd. Under våren 2023 har kommunen även beslutat att satsa på modellen Bostad först, för att försöka minska på hemlösheten som ökar fort.

Politiska särdrag

I Skellefteå kommun har Socialdemokraterna styrt sedan 1942 och partiet har haft egen majoritet i nästan alla val fram till 2018. Egen majoritet under så lång tid har gjort att partiet har lyckats driva den egna politiken utan större kompromisser.

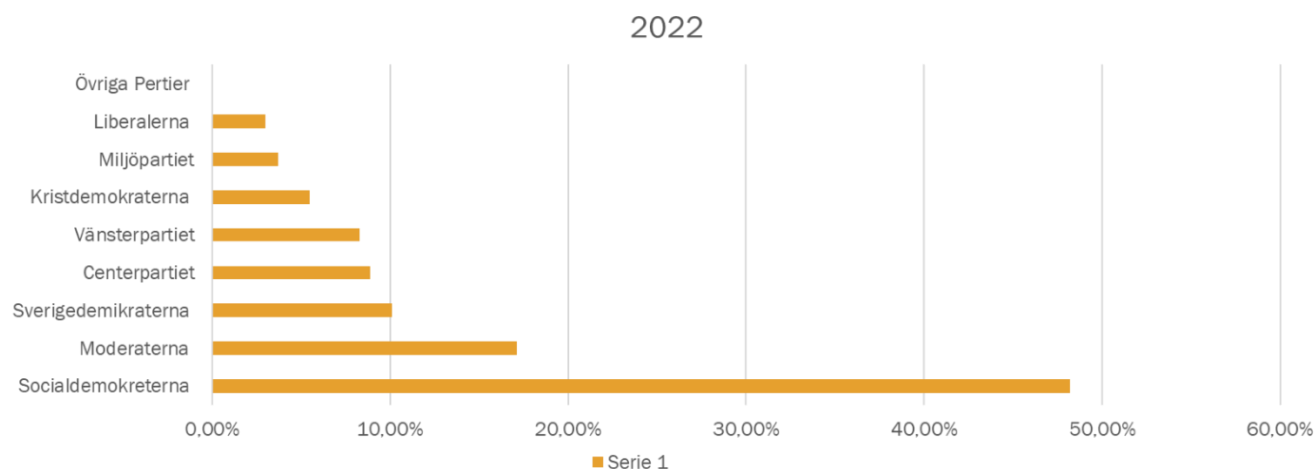
2018 fick partiet ta hjälp av Vänsterpartiet, precis som under mandatperioden 2002–2006, för att behålla makten i kommunen och vid valet 2022 fick samma koalition nytt förtroende att styra kommunen.

Centerpartiet var största oppositionsparti i kommunfullmäktige i Skellefteå under åren 1970–1997. Liberalerna övertog den rollen fram till 2014 och sedan dess har Moderaterna axlat den rollen.

Kommunfullmäktige i Skellefteå 2022–2026

65 ledamöter, 8 politiska partier:

S 28 mandat, M 11, Sd 7, C 6, V 5, L2, KD 4 och Mp 2.

(källa: Kolada – jämförande statistik SKR)

Media och kommunikation

Skellefteå har en egen dagstidning Norra Västerbotten, där man nu satsar på en engelskspråkig sajt för lokala nyheter.

SvT har sedan länge sin lokalredaktion för Västerbotten i Umeå samt att DN nyligen har satsat på en liten avdelning i Umeå. Även om DN satsade på Umeå kommer Skellefteå troligtvis komma mer i blickpunkten så fler lokala nyheter kommer att bli publicerade.

Nyheter kommunicerats också via Folkbladet, SR Västerbotten, SVT Västerbotten, samt Megafonen som är en gratistidning.

Miljö och klimat

Klimatförändringar med mer extremväder, varmare temperaturer påverkar även våra trakter. Ex blir snökanonerna fler då isen inte fryser i Bottenhavet. Västerbotten toppar denna vinter

halkstatistiken då mycket varma dagar och kalla nätter skapat extremt halkiga vägar. Hur kommer detta att påverka matproduktioner om somrarna blir betydligt varmare och torrare än vad vi är vana vid? Skellefteå kommun arbetar med Agenda 30 och FN:s globala mål där ett av målen är tryggad livsmedelsförsörjning. Hur skall detta arbete också integreras med vår dagliga livsföring? Detta så individer och kommun och stat tillsammans kan åstadkomma de stora livsförändringar vi behöver göra för att rädda planeten?

Agenda 2030 – globala mål

Kyrkor, samfund och andra religioner

I Skellefteå finns olika samfund förutom Svenska kyrkan representerade som; EFS, Katolska kyrkan, Ekumenisk kyrkan, Pingstkyrkan, Frälsningsarmén, Byske fria församling. De större kristna samfundet träffas regelbundet i Skellefteå kristna råd där samfundsledare möts. I Skellefteå finns även; muslimer, Jehovas vittnen, Kristi kyrka av sista dagarnas heliga (Mormonkyrkan), buddister, eritreanska ortodoxa representerade. Det finns för närvarande över 200 indier på Northvolt där en del troligtvis är hinduer

Trender i samhället

Samhällsomvandlingen

Att ta emot så många nya människor från många olika länder på kort tid skapar många frågor och en del oro. Hur skall människor kunna integreras i Skellefteå? Har skall den "lilla staden" hantera alla nya? Kommer det att bli "två" städer, där den ena blir gemenskap mellan gamla skellefteåbor som ofta är släkt med varandra och den andra blir för de nya som kommer som försöker skapa gemenskap där den gemensamma nämnaren lätt blir- "vi som är de nya utsocknes". Hur lång tid tar det att bli erkänd som en "skellefteåbo"? Hur ska den trygghet

som man tidigare haft i staden kunna fortsätta finnas trots expansionen? Hinner vård, skola och omsorg med att få fram personal och lokaler?

"Den Gröna omställningen"

Skellefteå är nu en del av den gröna omställningen, hur kommer detta att gestaltas? Ändrade konsumtionsvanor, matvanor, resvanor, nya närmare turistmål? Eller?

Affärer, restauranger, kulturutbud

Det växer fort när så mycket fokus nu riktas mot Skellefteå. Ex Financial Times som 2022 utnämnde Skellefteå till ett av de 50 mest intressanta resmålen i Världen eller att den interaktiva Världsutställningen Van Gogh alive kommer till Skellefteå. Den har tidigare visats i bla Berlin.

Bostadsbyggande

SKEBO satsar 6 miljarder kr på bostäder de närmaste 5 åren. Skellefteå bostadsområden förändras fort, hinner innevånarna med?

Staten

Visar ett större intresse av att bli en mer betydelsefull aktör nu än tidigare. Ex nu finns förslag att ta över Skellefteå flygplats.

Nybyggaranda

Många uppger att man nu upplever en ny anda och framtidstro i staden och menar att det blir lättare att rekrytera människor som vill vara med och få bygga något helt nytt. Lättare att få gamla Skellefteåbor att flytta tillbaka "hem".

Missbruk

Skellefteå har sedan många år haft problem med diverse missbruk och de följer detta får för individer, familj och samhälle. Gratis tidningen Megafon har i 3 nummer denna termin beskrivit dessa problem.

15-minuters staden

Stadsområdet ska erbjuda täta miljöer med närhet mellan boende, service, jobb, mötesplatser, aktiviteter och upplevelser. På 15-minuter till fots, med cykel eller via kollektivtrafik ska stadsborna nå det mesta som behövs i vardagen.

För skelleftebor som finns i andra delar av kommunen ska det vara lätt att ta sig till stadsområdet med cykel, buss, tåg eller bil.

För att möjliggöra 15-minutersstaden stärks Skellefteådalens olika stadsdelscentran med mötesplatser och service. I stadsdelarna skapas en blandning av bostäder och icke störande verksamheter, samt blandade boende- och upplåtelseformer. Stadsdelarna ska vara trygga och tillgängliga för alla. De ska bjuda in både gamla och nya, unga och äldre skelleftebor till möten, aktiviteter, kultur och upplevelser.

Upplevd större psykisk ohälsa

Inom vården har trycket på de psyko-sociala teamen ökat alltmer för varje år som går. Man kontaktar vården för allt; från att hunden har dött, dålig ekonomi, relationsproblem till kliniska depressioner.

Sammanfattning av 24 st intervjuer

Företag

- 1. Beskriv ert uppdrag samt vilka era målgrupper är.**
Stärka Skellefteå som varumärke och göra staden till en attraktiv plats för alla inklusive att etablera företag i. Fokusområden är den gröna omställningen och 15 minuters staden.
- 2. Vilka behov, problem och möjligheter ser du/ni runt de människor ni möter?**
Behov; personal, kompetens i besöksnäringen, efter pandemin tappade man mycket kompetens inom det området. Rätt lokal för rätt företag – många som söker lokal nu. Företagare behöver mötesplatser för att bättre kunna nätverka med varandra.
Problem; världsläget gör att många kan känna sig tveksamma till etableringar just nu men Skellefteå är Klondike, kanske till och med hetast i norra Europa.
Möjligheter; Hur stora som helst. För en växande befolkning behövs nu upplevelseinvesteringar.
- 3. Finns det sådant ni vill göra som ni inte har möjlighet till idag?**
Massor, skulle vilja satsa på utåtriktade aktiviteter men man får förhålla sig till budgeten.
- 4. Vad vet du om svenska kyrkans sociala (diakonala) arbete?**
Har inga kontaktytor mot civilsamhället.
- 5. Hur ser du på kyrkans kompetens i sociala frågor/arbete?**
God kompetens men önskar förbättringar, se nedan.
- 6. På vilket sätt kan svenska kyrka vara en eventuell samarbetspartner i ert arbete?**
Satsa på körer som sjunger på engelska. Kyrkan skulle kunna bli bättre på att marknadsföra sig ex sommarcaféer och konserter.
Kanske kyrkan skulle kunna ingå i ett arbete runt centrumkärnan när man nu satsar på att bli årets centrumkärna 2026?

Företagarföreningen

Visit Skellefteå

Kommun och vården

1. Beskriv ert uppdrag samt vilka era målgrupper är.

Stödja patienter och anhöriga i vården. Sköter allt inom primärvården, somatiken, psykisk hälsa, specialistvård, akutsjukvård samt prevention.

Det som sker i Skellefteå nu är unikt, vi kan inte lära av andra utan vi måste trampa upp vår egen väg. Det blir viktigt att inte bara tänka företag, lika viktigt att vård, skola och omsorg "hinner" med.

Målgruppen är 0-100 år, utveckla hela Skellefteå kommun, stärka god och jämlik hälsa, att få leva självständigt om än med stöd. Allt från hemtjänst till missbruksvård. Skapa aktivitet/arbete utifrån individens förmåga. Arbeta för att se till att man får rätt stöd vid rätt tillfälle inklusive anhöriga. Utredda rätten till bistånd och ge stöd för egen försörjning.

Det finns inga privata aktörer inom hemtjänstområdet.

2. Vilka behov, problem och möjligheter ser du/ni runt de människor ni möter?

Behov; personal i många yrkeskategorier och demografi, gruppen över 65 år är den som ökar mest det kommande 5–10 åren vilket medför att anhöriga kommer behöva ta ett större ansvar.

Skapa mellanmänniskliga möte för alla, skapa sysselsättning. Skola vård och omsorg måste hinna med befolkningsökningen som sker. Se till att stöd finns där det behövs allt från samtal till fysisk hjälp. Individanpassat för att klara sitt liv. Personer behöver ex. ofta hjälp att få med alla dokument som försörjningsstöd behöver för att göra bedömning om ekonomiskt stöd.

Stödsamtal, anhörigsamtal, samverka mer med andra yrkesgrupper där patienten finns i centrum.

Problem; fysisk inaktivitet och pandemin som slog som hårdast mot de som redan var drabbade. Ensamhetsproblematik, det sociala nätverket är litet eller obefintligt. Identitetsfråga: -Vem är jag i det nya "större" samhället?

Utifrån prognos för befolkningsökning behöver man nu revidera ca 25 översiktsplaner, utmaning att hålla ihop Skellefteå som "en" stad.

Våld i nära relationer ökar, IVO hanterar 13 orosanmälningar/dag i kommunen.

Omättligt behov av tillgänglighet, det verkar som ingen människa kan ta ett enda beslut om sin egen hälsa utan att först konsulterat vården. Psykiska ohälsan, går ej se att den har ökat men upplevelsen av den har ökat dramatiskt man ringer för alla problem. Ex hunden, ekonomi, separation.

Möjligheter; psykisk hälsa och aktivitet. Skapa ett flöde av människor, rätt person på rätt plats kan ta tid. Vi har gott om kvadratmeter att nyttja. Satsar på förebyggande arbete både för äldre, mitt i livet och ungdomar. Samverkans förbundet – samverkan med andra myndigheter.

Bättre på att differentiera arbetsuppgifter vilket medför att exempelvis sjuksköterskor kan fokusera på sin specifika yrkeskompetens.

Seniortorget – att samla aktiviteter och information för äldre på ett och samma ställe. Ökat stöd för anhöriga speciellt för svår sjukdom/svår skada hos yngre. Samverka med andra för att kunna slussa vidare samtal som inte är direkt vårdrelaterat.

3. Finns det sådant ni vill göra som ni inte har möjlighet till idag?

Dialog, hur ser Skellefteå ut och vad behövs? Flera ger uttryck för att aktiviteter/utbildningar/ och sysselsättning för alla är viktigt och borde prioriteras, ge utsatta grupper en trygg plats att skapa nya vänner och hitta gemenskap. Kontakta personer flera gånger som ej lämnat in rätt dokument till försörjningsstöd och då får de ej ekonomiskt stöd, fattiggörande. Samverkan för att kunna slussa personer som behöver samtal vidare – trycket på det psykosociala teamet är för högt.

4. Vad vet du om svenska kyrkans sociala (diakonala) arbete?

Diakoner har en viktig uppgift när det gäller äldrearbete. Gör kyrkan något annat diakonalt, än äldrearbete? Några få hade stora kunskaper om kyrkans verksamhet. *Kommentar:* Generellt vet de här kategorierna väldigt lite om vårt arbete samt fackutbildningar.

5. Hur ser du på kyrkans kompetens i sociala frågor/arbete?

Stor, det finns en öppenhet för utsatta. Varför har ni väntat så länge med att kontakta oss? Den är stor, vi kan hjälpa många genom gemenskap, friluftsliv och det sakrala. Kyrkan gör det den känner trygghet i, går sällan utanför sin komfortzon, stannar lätt kvar inom sina egna väggar. Kyrkan är ibland väldigt naiv när det gäller social utsatthet. Ostrukturerat och personbundet. Kan ej rekommendera verksamheter för plötsligt är de ej kvar. Stor, erfarenheten av öppna mötesplatser och krishantering.

6. På vilket sätt kan svenska kyrka vara en eventuell samarbetspartner i ert arbete?

Öppna mötesplatser – släpp in fler. Avlastande samtal då tilltron på kommun och region fallerat. 12- stegsprogrammet, femte steget – man går igenom hela sitt liv med en medmänniska som vittne. Bredda verksamheten och marknadsför. Existentiell hälsa. Hjälpa till i myndighetskontakter och få ut sina rättigheter Digital mognad för äldre och utsatta grupper Är kyrkan med i de boxar kommunen delar ut till nyinflyttade? Livsberättargrupper Tror att kyrkan behöver hitta en större bredd på sin verksamhet. Skapa intresse för skapelsen och vårda naturen – grön hållbarhet. Stötta varandra genom att erbjuda gemensamma avlastingsamtal för personal samt gemensamma etikcaféer. Skulle gärna vilja hänvisa samtal till kyrkan men kan tyvärr inte göra detta då man inte använder sig av evidensbaserade metoder, kan ej förklara strategier eller mål med samtalen. Finns heller ingen kvalitetssäkring av samtalen. Hur kan kyrkan göra sig så attraktiv som möjligt för människor?

Anhörig chef kommunen

Avdelningschef för äldre

Anhörig konsulent

Solkraft

Socialtjänstens försörjningsstöd

Hälsostrateg på kommun

Planeringschef

Centrum mot våld

Primärvårdschef

Kurator sjukhuset

Föreningar

1. Beskriv ert uppdrag samt vilka era målgrupper är.

Här svarar de intervjuade att mötesplatser är viktiga. Man arbetar för att fånga upp utanförskap, nyanlända, seniorer de som "fallit mellan stolarna". I stället ge möjlighet till innanförskap, aktivitet, utbildning och studiecirkel för att skapa gemenskap och samvaro för de som behöver det.

Även barn är prioriterade genom att barnkonventionen nu är lag i Sverige.

Påverka samhällsutvecklingen för seniorer i sakpolitiken.

2. Vilka behov, problem och möjligheter ser du/ni runt de människor ni möter?

Behov; Få känna tillhörighet och känslan av att få bidra för att stärka sitt värde som människa, få chansen att börja där man är och växa från det. Genom fler mötesplatser kan vi ge fler chansen att få mötas och skapa kontakter, få hjälp med läxan samt öka sin vänkrets. Många ser också behov av fler bostäder i samhällena utanför centrala Skellefteå.

Problem; Många företag centraliserar och flyttar in till Skellefteå, kollektivtrafiken begränsar kommunikationen mellan samhällena, många har ekonomiska problem som försvårar livet – allt från barnomsorg till fritid.

Hopplösheten som många känner, vem är jag, varför är mitt liv så diffust, jag passar inte in. Individen tappar tron på att samhället kan hjälpa. Känslan av att vara utanför är påtagligt och samtal efterfrågas och gärna med uppföljning. Man ser också ett ökat behov av volontärer för att kunna nå fler människor.

Möjligheter; Här lyser en hoppfullhet igenom. Volontärer finns, resurser finns bara vi kan tänka utanför boxen och hitta vägar fram tillsammans. Viktigt att våga fråga alla om hjälp.

Viktigt att alltid bygga på det salutogena hos varje individ.

Kommentar: Alla vi intervjuade svarade att man tror på framtiden, på människorna i Skellefteå.

3. Finns det sådant ni vill göra som ni inte har möjlighet till idag?

Arbeta för att nå fler, sprida kunskap om hälsa, rörelse och kunna erbjuda tillfällen för enbart kvinnor. Skapa förutsättningar för att fler ska få hjälp med läxan då många inte får hjälp hemifrån.

4. Vad vet du om svenska kyrkans sociala (diakonala) arbete?

Fråga; Om jag kliver in i ett församlingshem måste jag bli frälst för att få en kanelbulle? Hur tryggt känns det att gå in i ett församlingshem om jag aldrig haft någon kontakt med kyrkan?

Kommentar: Många vet generellt lite om hur diakoner arbetar och vilken utbildning de har. Några hade stor insikt och tyckte att vi gör ett bra arbete.

5. Hur ser du på kyrkans kompetens i sociala frågor/arbete?

Det finns en tendens av viss ålderism, man pratar "ner" till de äldre istället för att bemöta jämlikt. Sluta prata om ideella som UFON, kalla dom för medarbetare eller ledare.

Det finns en önskan att det ska vara lättare att nå personal.

Kommentar: Här blir enskilda anställda viktiga, det visar på en personlig kontakt där man ser ett gott arbete men det saknas ett generellt tyckande av kompetens av kyrkan som organisation.

6. **På vilket sätt kan svenska kyrka vara en eventuell samarbetspartner i ert arbete?**

Möjlig samverkan är ex samtalsgrupper kring livsberättelser, existentiella frågor eller bokcirklar.

Önskan om satsningar i yttre områden i pastoratet.

Kommentar: Ett framtida samarbete är inte omöjligt men det måste arbetas fram och ihop. Många föreningar jobbar politiskt och religiöst obundet men är för den skull inte emot samarbete. Det finns exempel där vi tillsammans med andra kan arbeta på det sättet för att skapa mötesplatser och sammanhang. Med allas lika värde som grund ska vi kunna samarbeta.

Urkraft

Framtidsgruppen

PRO

Hej främling

Rädda barnen

Skolan

1. Beskriv ert uppdrag samt vilka era målgrupper är.

Ge elever möjlighet till aktivitet och engagemang på rasten samt att fånga upp om någon är ensam, få elever att må bra och se så många som möjligt under en dag eller kväll. Fånga upp missförhållanden och kunna sätta in insatser tidigt för att hjälpa ungdomar både i skolan och hemma.

Kommentar: Skolan har fler uppdrag med det kom inte upp under intervjun.

2. Vilka behov, problem och möjligheter ser du/ni runt de människor ni möter?

Behov; Kostnadsfria aktiviteter, många familjer har sämre ekonomi och det går ut främst över fritidsaktiviteter. Många har fått ökade levnadskostnader. Behovet av många kloka vuxna är stort.

Problem; det största problemet är att det är så många barn och ungdomar som lever med vuxna som inte har förmågan att vara den vuxna i familjen. Det kommer från flera håll att detta är det största problemet och det är oroväckande! Många ungdomar upplever en ensamhet och otrygghet vilket påverkar både skola och fritid till det negativa.

Möjligheter; Viktigt att bygga på det salutogena hos varje ungdom. Många söker sig till gårdar för att få en gemenskap och träffa vettiga vuxna som ger stöd och är förebilder.

3. Finns det sådant ni vill göra som ni inte har möjlighet till idag?

Föräldrautbildningar både för familjer med små barn och för de med tonåringar. Öka mängden förebyggande insatser. Ge ungdomar en upplevelse, något man inte har råd med hemifrån.

4. Vad vet du om svenska kyrkans sociala (diakonala) arbete?

Bra arbete för de äldre, själavårdande samtal. Gott arbete mot äldre men saknar en ungdomssatsning. Stadsmissionen och matkassar.

5. Hur ser du på kyrkans kompetens i sociala frågor/arbete?

Bra på att skapa gemenskap. Kyrkan finns för alla men behöver komma närmare verkligheten i nutid. Man uppfattar lätt kyrkan som förlegad.

Kyrkan har hög trovärdighet i samhället.

6. På vilket sätt kan svenska kyrka vara en eventuell samarbetspartner i ert arbete?

Finnas som vettiga vuxna i uppehållsrum ex.. prata religion, etik och moral. Ingår i skolans krisgrupp. På några ställen samarbetar vi kring skolavslutningar samt arbetar med FRIS – förebyggarrådet i Skellefteå.

Skolfritidsledare

Lärare

Fritidsgårdsföreståndare

FRIS

Staten

1. Beskriv ert uppdrag samt vilka era målgrupper är.

Samarbeta med olika aktörer samt öka tryggheten på olika områden i kommunen och förhindra brott i samhället.

Bidra till att före detta dömda ska komma i arbete och/eller studier samt stödja individens möjlighet till en aktiv fritid.

2. Vilka behov, problem och möjligheter ser du/ni runt de människor ni möter?

Behov; Nätverk och samverkan, myndigheter kan inte göra allt själv. Frivården får merarbete då kommunens missbruksenheter ofta inte svarar på kommunikation.

Problem; Skellefteå har nästan 50% av alla övervakningsärenden i länet.

Övervägande del av de inflyttande är ensamma unga män och tyvärr är denna grupp överrepresenterade i brottsstatistiken. Samtidigt har brottsligheten förändrats från våldsbrott till bedrägerier.

Möjligheter; Med ökat skatteunderlag kan kommun och företag satsa mer på ex badhus och fritidsaktiviteter som ger invånare en god fritid, besparingar inom dessa områden kan leda till oro och stök. Många är motiverade att förändra sina liv och inom frivården träffas man varje vecka vilket skapar goda relationer.

3. Finns det sådant ni vill göra som ni inte har möjlighet till idag?

Frivården behöver betydligt fler frivilliga övervakare. Fler samhällstjänstplatser sökes både inom och utanför kyrkans väggar.

4. Vad vet du om svenska kyrkans sociala (diakonala) arbete?

Kyrkan finns alltid med vid kris.

5. Hur ser du på kyrkans kompetens i sociala frågor/arbete?

De som haft placering inom kyrkan har ibland stannat kvar som frivillig. Det finns flera präster och diakoner som för närvarande är frivilliga övervakare, vi är väldigt nöjda med deras kompetens.

6. På vilket sätt kan svenska kyrka vara en eventuell samarbetspartner i ert arbete?

Man efterfrågar mer närvaro av kyrkan i skolan.

Polisen i Skellefteå

Frivården i länet

Några sammanfattande reflektioner

De flesta myndighetsföreträdare har insett att man måste hitta vägar till samverkan med civilsamhället för att klara sina uppdrag i denna samhällsomvandling. Flertalet av de intervjuade hade dålig kunskap om diakoni som verksamhet och ännu mindre om diakoners fackutbildningar, en trodde att diakoner är fritidsledare.

Under intervjuens gång, när de fick veta mer om vår samlade kompetens så märkte vi en ökad nyfikenhet och öppenhet mot oss som kyrka, många ville då gärna hitta vägar för samarbete där vi kan bidra med vår kompetens inom ex socialt arbete. Ett problem är dock att vi som kyrka oftast inte arbetar utifrån metoder som är vetenskapligt framtagna och att vi inte har strukturer för att kvalitetssäkra vårt arbete, vilket gör att det blir svårt att förklara för myndigheter hur vi arbetar ex socialt/diakonalt.

Samverkansmöjligheter som kom upp visar mest på andras syn på vår kompetens, som omvårdande, här menar vi att den profetiska rösten behöver stärkas för att belysa strukturella orättvisor i samhället som exempelvis att människor inte får ut sina rättigheter.

Om vi utbildar oss i större utsträckning i sociala metoder tror vi det kommer att bli lättare för kyrkan att ex söka stadsbidrag från Socialstyrelsen för olika utsatta grupper samt att vi troligtvis blir betydligt mer intressanta för kommunen om vi skulle vilja söka IOP-avtal från kommunen kring arbete med ex ungas psykiska ohälsa. Detta skulle innebära att vi faktiskt skulle kunna på sikt få betalt för vårt arbete.

Det har också framkommit att några menar att kyrkan är naiv och lätt blir medberoende vilket medför att man misslyckas med att stärka människors egenmakt.

Många vet om vårt arbete med äldre och tror att det är allt vi gör.

Medlemsvård – vi anser att kyrkan behöver bli en större del av samhället, för när vårt arbete blir mer synligt för människor är man nog mer benägen att stanna kvar som medlem och kanske tom vill bli medlem. Undersökningar från nationella nivå visar att diakonalt arbete ligger högt upp på medlemmarnas förväntningar på kyrkan.

Framtidstron i Skellefteå är mycket stor och man tror på alla människors förmåga att vara en del av samhället oavsett om vi pratat med kommun eller förening. Kan vi som kyrka visa samma starka tro på människors förmåga att utvecklas och bidra så kommer vi också bli en mer naturlig del av Skellefteå. Att vi som kyrka inte bara vårdar utan även kan ge verktyg och utmaning så människor kan växa både i tro och liv.

Det är anmärkningsvärt att det i pastoratet finns nästan lika många ensamhushåll som sammanboende, hur avspelar sig detta i våra verksamheter och i vår kommunikation till våra församlingsbor?

Baksidan av samhällsomvandlingen- Northvolts växande "containersamhälle" uppe vid Biltema. Där finns enligt polisen redan vissa problem. Har vi som kyrka något ansvar i denna lilla "kåkstad"? Är det något vi tillsammans med resten av civilsamhället skulle kunna göra, kanske hyra en container där vi har verksamhet varje dag/kväll för att kunna ge alternativ till fritidsaktiviteter?

Grön omställning- många i Skellefteå har detta som ledord för sitt arbete, har kyrkan det? Vad skulle det betyda för oss?

Vi har påbörjat ett miljö och hållbarhetsarbete i samarbete med stiftet där djupintervjuer och kemikalierond redan är gjorda och höstens personaldagar kommer handla om detta ämne.

Demokratifrågor som vi upptäckt under arbetets gång:

Kommunen

Det första vi märkte var hur svårt det var att komma i kontakt med kommunen, då alla samtal in måste gå via växeln. Det finns inga namn, titlar eller telefonnummer på hemsidan vilket gör det svårt att hitta rätt. Detta är ett demokratiproblem att medborgarna inte har direkttillgång till våra politiker eller myndighetspersoner. Man får bara lita på att växeln kan koppla en rätt eller komma ihåg att skicka mail till den funktion man söker. Som person är man utlämnad till växeln.

Statistik

Det har varit ett sisyfosarbete med att få fram statistik av olika slag gällande Skellefteåområdet. I princip ligger ingen statistik ute på kommunens hemsida. Detta är också ett demokratiproblem. Hur skall medborgare som vill veta mer fakta om hur det går för Skellefteå i olika avseende förstå vart de ska vända sig?

Som avslutning vill vi nämna några kontakter och sammanhang där vi numera räknas med som samhällsaktör.

Samforma

Samforma stärker idéburen sektor. Samformas huvuduppdrag är att främja den idéburna sektorn i Norr- och Västerbotten genom att huvudsakligen arbeta med påverkansarbete, kunskapsspridning och omvärldsbevakning. Man är en religiöst och partipolitiskt obunden förening och samlar i huvudsak regionala idéburna organisationer i Norr- och Västerbotten. From våren 2023 kraftsamlar man en del av resurserna runt Skellefteå och Boden med egna verksamhetsledare.

Coompanion Västerbotten, Skellefteå

En ekonomisk förening som arbetar för att främja entreprenörskap och utveckla företag och organisationer som vill arbeta hållbart och göra positiv skillnad i samhället. Detta gör man genom avgiftsfri rådgivning, samverkan med civilsamhälle, offentlig sektor och privat sektor i bl a olika typer av projekt, genom utbildningsinsatser och genom samverkan/nätverkande.

De finns även representerade även i Umeå och Lycksele och arbetar i hela länet.

SMALL

Luleå Tekniska Universitet försöker starta upp digitala mötesplatser i mindre orter och byar, SMALL-projektet 3 år.

Fokus här är Skellefteåområdet samt Bodenområdet, där det startar nya stora industrier. Ett av målen med detta projekt är att öka jämlikheten mellan staden och landsbygden gällande samhällsservice av olika slag, att skapa sociala mötesplatser och eventuellt gemensamma kontorsplatser så man kan vissa dagar kan arbeta i närheten av sitt boende.

Biblioteket

Kyrkan har fått förfrågan om samverkansmöjligheter

Northvolt

Här har vi blivit kontaktade flera gånger gällande deras "Spouse-program" där vi får informera och bjuda in till våra verksamheter, de som kommer på dessa dagar är respektive till de som redan fått arbete på företaget.

Enstaka arrangemang

10-mila

Ett jättestort event med 5000 deltagare och 2-3000 volontärer, där vi medverkar med både fysisk och digital närvaro. Vi tog kontakt med tävlingsledningen och blev erbjudna att medverka. Vi är också med på appen "hitta ut", både den miniversion som släpps under tävlingen och den stora som släpps för sommaren 2023.

Inflyttardagen/seniordagen

Vi blir inbjudna för att medverka under dessa dagar, få visa upp vår verksamhet och göra reklam för kyrkan. Många trevliga möten och viktiga grupper att träffa utanför våra egna väggar.

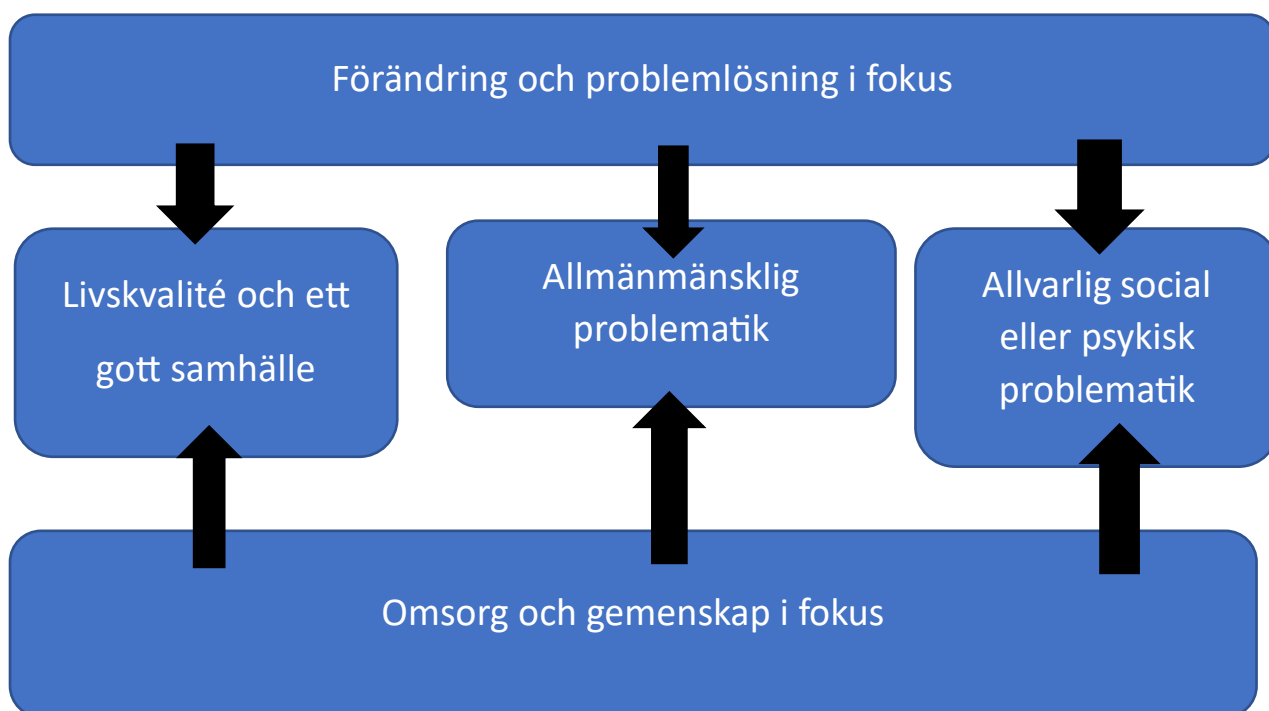
Filmvisning– "A tree has fallen"

Marika Griehsel frilansreporter och föreläsare. Vi visade hennes dokumentär om ärkebiskop Desmond Tutu med efterföljande mingel. Ett uppskattat arrangemang med ca 120 intresserade. Vi hade även planer att tillsammans med stadsbiblioteket bjuda in till en bokcirkel på temat förlåtelse men det blev för få anmällda.

Förslag på frågeställningar utifrån omvärldsbeskrivningen

I denna rapport har vi lyft ut Gudstjänsterna och valt att se på de andra verksamheterna. Gudstjänsterna var inte vårt uppdrag i denna utredning.

Hur väljer vi och hur långt räcker våra resurser?

Verksamheternas fokus, enligt vad vi kunnat se via vår hemsida så verkar upp mot 70% vara på omsorg och gemenskap. Utifrån de 24 intervjuer och samhällstrender vi sett bör vi kanske tänka om och försöka fokusera mer resurser på förändring och problemlösning, nya arenor och samarbeten. Så då blir frågorna;

1. Hur mycket resurser ska vi lägga på samverkan med andra samhällsaktörer?
2. Hur mycket resurser ska satsas på utsatta grupper kontra mer väldordnande sociala grupper?

3.Fördjupning – det vi har upptäckt via vår hemsida är att idag är det väldigt få verksamheter som rör fördjupning kring den egna tron. Om vi tittar på bilden från Kairos Future så var det också väldigt få som är intresserade av andlighet vilket inte gör det lätt för oss i kyrkan att attrahera med vårt kärnbudskap.

All denna lågtröskel-verksamhet men ringa fördjupning. Är detta en konsekvens av att det känns skamfyllt att vi som anställda inte hittar vägar att nå människor med existentiella och andliga samtal så då blir det enklare att satsa på verksamhet där vi lättare kan nå människor? Eller har antalet besökare betydelse för hur vi som anställda bedömer oss själva

och varandra? Vad händer med oss som kyrka om vi inte vågar jobba med fördjupning? Hur kan vi ändra denna balans mellan lågtröskel och fördjupning?

4. **Gröna omställningen** – på vilket sätt ska vi bidra till att rädda skapelsen? Samverkan med andra som exempelvis Naturskyddsföreningen och Greenpeace?

5. **Idealitet**- I alla kyrkans enheter pratas det numera mycket om vikten av ideella men ofta finns det ganska skrala strukturer och sällan någon sammanhållen strategi för hur man skall arbeta med detta rätt komplexa arbete. I vårt pastorat saknas det data kring hur många ideella vi har. Inom vilka områden vill vårt pastorat ha frivilliga samt vad behöver vi för struktur om vi vill att detta arbete skall vara prioriterat?

Det finns många möjliga utvecklings- och samverkansområden, vi har listat några förslag.

Seniorer

Nya arbetsformer? Denna åldersgrupp kommer att öka med 25% i Skellefteå inom 7–10 år. De flesta kommer att behöva bo kvar hemma även upp i hög ålder. Nya pensionärer kan bli en viktig grupp att kunna rekrytera ideella för vi har bättre hälsa nu även i de högre åldrar. Lite förslag på möjliga verksamheter

a) After work – att i grupp samtala om hur livet som pensionär kan gestalta sig, förbereda sig för denna tid i livet. Erbjuder arbetsgivare denna form av bearbetning kanske tom mot betalning

b) Livsberättargrupper - evidensbaserad metod från Stadsmissionen Stockholm som visat sig kunna minska ensamhet, ge sammanhang samt minska ångest med ca:40%

Ungdomar

Här behöver vi tänka helhet, tillsätta personal som strategiskt kan och ges möjlighet att arbeta upp ett ungdomsarbete. Nya grupper, nya ställen att träffas på?

Samarbeten- fritidsgårdar och idrottsföreningar?

Vad får Svenska kyrkans unga för roll i det nya arbetet?

Synas mer i sociala medier, vi finns redan på Face Book och Instagram men där är inte ungdomarna.

Rättighets och samtalscentrum/mottagning

Flera myndigheter tar upp behovet av stöd från civilsamhället där man skulle kunna hjälpa individer med att bli förstå blanketter och dokument som ska in till olika myndigheter. Detta då de har så begränsad tid med dylikt arbete. Inom diakonin har man även upptäckt att myndigheter alltmer undanhåller vissa bidrag som personer skulle kunna söka.

Behov av samtal verkar vara oändligt så här skulle vi kunna bli en viktig samtalspartner om vi utbildar oss i mer vetenskapligt framtagna metoder så vi kan förklara hur vi arbetar med samtal. En möjlighet är att vi med ett dylikt center skulle kunna prova att få ett IOP avtal med kommunen kring detta. Är detta ett arbete vi skulle kunna göra ekumeniskt?

12 stegsrörelsen

Då missbruk är ett stort problem så kunde kyrkans bidrag vara att satsa på samarbete med 12-stegsrörelsen genom att starta sinnesrogudstjänster samt utbilda några diakoner och präster i 5:e steget.

Företag

Företagen växer i staden, har vi någonting för dessa? Kan vi erbjuda enskilda samtal med präst, gruppsamtal med personal, erbjuda etiksamtal mm. Detta är också något vi eventuellt skulle kunna få betalt för av företagen.

Mitt i livet-verksamhet

Där räknar vi även in de nyinflyttade - Hur gör vi vår verksamhet attraktiv för denna åldersgrupp? Vet vi vad den här gruppen längtar efter och behöver, är djupet i mig även djupet i dig? Vågar vi anställda prata med varandra om våra existentiella behov?

Biblioteket har kontaktat kyrkan gällande bokcirkel i existentiella frågor. Många konstformer skulle man kunna använda för att skapa samtalsgrupper om livets existentiella dimensioner.

SMALL

Ett möjligt samarbete med LTU (Luleå Tekniska Universitet) för ytterområdena i vårt pastorat där vi som församling tillsammans med övriga föreningar i några mindre samhällen tillsammans kan skapa sociala mötesplatser i våra lokaler där personer kan via skärmar få kontakt med handläggare från olika myndigheter. Detta kan också utvecklas till att fylla fler behov. Det beror på kontexten i varje by/samhälle, vad som behövs. Här kan kyrkan återigen bli en större social mötesplats för många i bygden, inte bara de troende.

Större arrangemang

Det låga intresset och kunskap hos medborgarna kring kyrkans verksamheter gör att vi bör stärka vår närvaro vid större arrangemang. Detta då vi får möjlighet att möta fler samt sprida information om kyrkan. Visa att vi är en del av Skellefteå!

Vi är tacksamma för förtroendet att få undersöka hur "verkligheten" i Skellefteå ser ut våren 2023. Ett stort tack till våra kollegor som också bidragit med sin kompetens under olika rubriker. Verkligheten är mångfacetterad i denna samhällsordning, spretar åt många olika riktningar så det blir en angenäm och grannliga uppgift att välja en riktning samt söka skapa någon helhet av detta. Vi hoppas att detta arbete har gett nya kunskaper samt lite utmanande tankar och reflektioner.

Vad blir utifrån denna omvärldsbeskrivning Skellefteå pastorats analys?